

Budgetunderlag 2020–2022

Budgetunderlag 2020-2022

Budgetunderlag 2020–2022

Budget Documentation 2020–2022

SCB, Statistiska centralbyrån

Statistics Sweden

2019

Producent	SCB, Administrativa avdelningen 701 89 Örebro 010-479 40 00
<i>Producer</i>	Statistics Sweden, Administrative Department SE-701 89 Örebro, Sweden +46 10 479 40 00
Förfrågningar <i>Enquiries</i>	Louise Ahlin Fallberg + 46 10 479 61 53 louise.fallberg@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.

Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:

Källa: SCB, *Budgetunderlag 2020–2022*.

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.

When quoting, please state the source as follows:

Source: Statistics Sweden, *Budget Documentation 2020–2022*.

Omslag/Cover: Ateljén, SCB

Foto/Photo: Unsplash

Fastställd av generaldirektören i februari 2019.

Established by the Director General, February 2019.

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se

This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Innehåll

Inledning	4
Finansieringsbehov för åren 2020–2022	6
Behov av omprioriteringar under år 2020-2022	12
Påverkan på företagens uppgiftslämnande	15
Finansieringsöversikt	16
Avgiftsfinansierad verksamhet	19
Ackumulerad anslagsbehållning/ anslagskredit	21
Anläggningstillgångar	22
Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar	23
Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret	24
Bilaga – Produktöversikt	25

Inledning

Statistiska centralbyrån (SCB) redovisar här behov av finansiering utöver SCB:s befintliga ram samt förslag till omprioriteringar för de kommande tre åren.

SCB vill göra mer statistik fritt tillgänglig – öppen data. Den viktigaste statistiken som bör göras fritt tillgänglig är det allmänna företagsregistret, som för närvarande delvis finansieras genom avgifter, och för detta behövs en anslagsfinansiering.

Omfattande förändringar och utvidgningar föreligger de närmaste åren till följd av EU-förordningar och ramlagar inom den ekonomiska statistiken och inom den sociala statistiken. SCB redogör i arbetsplanen för dessa åtaganden. Enligt SCB:s regleringsbrev ska kostnader för EU-anpassning av statistiken finansieras inom SCB:s ramanslag. SCB redovisar, under avsnitten *Finansieringsbehov för åren 2020-2022* och *Behov av omprioriteringar under år 2020-2022*, beräknade kostnader samt behov av omprioriteringar för att klara dessa EU-anpassningar m.m. Som en del i att finansieringen ska ske inom ramanslaget redovisas behov av en ökning av ramanslaget för undersökningarna *Vuxnas deltagande i utbildning* (AES) och *Personalutbildning* (CVTS) som för närvarande finansieras via medel från fackdepartement.

Som medlem i EU har Sverige skyldighet att genomföra en registerbaserad folk- och bostadsräkning, Census. SCB redovisar vilka insatser som behövs för att klara kraven samt behov av tillfälliga medel för att genomföra Census 2021.

I enlighet med en EU-förordning kommer SCB att samla in uppgifter om import via ett nytt gemensamt system, Single Market STATistics (SIMSTAT) för alla EU-länder. För att säkra kvaliteten i den nationella statistiken redovisar SCB behov av tillfälliga medel.

I SCB:s budgetunderlag framförs följande angelägna finansieringsbehov för perioden 2020–2022.

- *Det allmänna företagsregistret* – ny finansieringsmodell för att göra registret fritt tillgängligt.
- Finansiering via ramanslaget för undersökningen om *Vuxnas deltagande i utbildning* (AES).
- Finansiering via ramanslaget för undersökningen *Personalutbildning* (CVTS).
- Genomförande av *Census* 2021.
- Effekter på nationell statistik vid införande av *Single Market STATistics* (SIMSTAT).

Behov av medelstillskott 2020-2022, tkr

	2020	2021	2022
Det allmänna företagsregistret	20 700	18 900	18 900
Undersökningen om Vuxnas deltagande i utbildning (AES) ¹ - varav 1 300 tkr tillfälliga medel 2020-2022	3 300	3 300	3 300
Undersökningen om Personalutbildning (CVTS) ¹ - varav 900 tkr tillfälliga medel 2020-2021	1 700	1 700	800
Census 2021 - varav 1 375 tkr tillfälliga medel 2020-2024	2 750	2 750	2 750
Effekter på nationell statistik vid införande av SIMSTAT	0	3 000	3 000
Totalt	28 450	29 650	28 750

¹ Tidigare års undersökning har delfinansierats via medel från Utbildningsdepartementet.

Finansieringsbehov för åren 2020–2022

Nedan följer en beskrivning av SCB:s finansieringsbehov för åren 2020–2022. I bilaga Produktöversikt återfinns kompletterande beskrivningar.

Förändrad finansieringsmodell för SCB:s Allmänna företagsregister

SCB har en central roll för att främja innovation och företagsklimat. Detta sker redan idag genom den statistik som finns fritt tillgänglig. Genom att ytterligare bredda utbudet av avgiftsfri statistik, s.k. öppen data och genom fri tillgång till det allmänna företagsregistret möjliggörs t.ex. tjänsteinnovation som i sin tur främjar kunskapsintensivt företagande och tillväxt.

I SCB:s allmänna företagsregister finns uppgifter om Sveriges alla företag, myndigheter, organisationer och deras arbetsställen. Registret uppdateras kontinuerligt med uppgifter från Skatteverket och Bolagsverket. Därutöver hämtas information in via enkät från SCB samt från feedback från övriga SCB och externa användare.

Registret ska enligt förordningen om det allmänna företagsregistret (Förordningen SFS nr: 1984:692) förse det statistiska företagsregistret med data gällande objekt och populationer. Det allmänna företagsregistret är ursprungskällan till många andra företagsregister, både hos myndigheter och privata aktörer. Registret är också basen för den ekonomiska statistiken. Det är härifrån som uppgifter om objekt och populationer hämtas. Registret används som urvalsram och är en viktig del av den statistiska infrastrukturen.

Det allmänna företagsregistret har en omfattande uppdragsverksamhet. Enligt förordningen ska SCB ta ut avgifter för uttag ur registret och dessa avgifter ska vara med och finansiera produktion/framställning av företagsregistret motsvarande 60 % av kostnaden. Övriga 40 % finansieras idag med anslag. Kostnadsfördelningen har godkänts av Ekonomistyrningsverket (ESV).

Det finns en stor efterfrågan på uppgifter från det allmänna företagsregistret från både myndigheter och privata aktörer. I Bolagsverkets tjänst, Sammansatt Bastjänst över grundläggande uppgifter (SSBTGU), finns uppgifter från registret med. Dessa uppgifter kan dock bara användas av enskilda företag för att ta del av deras egna uppgifter på grund av den finansieringsmodell som nu finns för registret. Bolagsverket vill utöka sin tjänst genom att låta myndigheter kunna få direktåtkomst till uppgifter i det allmänna företagsregistret. Med nuvarande finansieringsform är det inte möjligt.

Det är dessutom sårbart att basen i den ekonomiska statistiken är beroende av uppdragsintäkter. SCB:s övriga basregister (Registret över rikets totalbefolkning och Fastighetsregistret) finansieras via ramanslaget.

Många av de myndigheter som använder företagsuppgifter använder dem i sin dagliga myndighetsutövning bl.a. för tillsynsverksamhet, i utredningar etc. Detta innebär att informationen är nödvändig för att de ska kunna uppfylla delar av sitt myndighetsuppdrag. Dessutom använder kommuner informationen främst till att få en uppdaterad bild över hur näringslivet ser ut i kommunen. I dagsläget köper många statliga myndigheter företagsuppgifterna dels direkt från SCB dels via återförsäljare. Att göra det allmänna företagsregistret fritt tillgängligt skulle öka samhällsnyttan. Om registret används som bas för samtliga företagsuppgifter och blir fritt tillgängligt för både offentlig sektor, företag och medborgare bidrar detta till bättre utnyttjande av statens resurser, effektivare hantering, minskade kostnader och kvalitetssäkring av företagsuppgifter. Nettokostnaden för staten för att göra företagsregistret fritt tillgängligt blir betydligt lägre än SCB:s äskande eftersom det för andra ändamål frigör de medel som myndigheter idag använder för att köpa företagsuppgifter direkt från SCB eller via återförsäljare.

SCB:s äskande för att kunna göra det allmänna företagsregistret fritt tillgängligt

- För att helt kunna finansiera det allmänna företagsregistret med anslag har SCB behov av ett medelstillskott på 18,9 mnkr årligen från 2020.
- För att utveckla webbtjänster för egna uttag behöver SCB 1,8 mnkr i tillfälliga medel för 2020.

Konsekvens av utebliven finansiering

Vid oförändrat resursläge kan SCB inte göra *det allmänna företagsregistret* fritt tillgängligt.

Undersökningen om vuxnas deltagande i utbildning (AES)

Undersökningen AES, som för närvarande är EU-reglerad, har vid tidigare genomförande till största delen finansierats via medel från Utbildningsdepartementet (utgiftsområde 16, anslag 4:4). Kraven i ramlagen för den sociala statistiken innebär att populationen kommer att utökas vilket medför ökade kostnader för genomförandet av AES 2022.

SCB:s äskande för undersökning som omfattas av EU:s ramlag för den sociala statistiken

För *Undersökningen om vuxnas deltagande i utbildning (AES)* äskas en ökning av ramanslaget med 2 mnkr från 2020 för att kunna genomföra undersökningen vart sjätte år till en beräknad kostnad på ca. 12 mnkr. Dessutom behövs 1,3 mnkr årligen som tillfälliga medel under åren 2020-2022 för att finansiera undersökningen 2022.

Konsekvenser av utebliven finansiering via höjning av ramanslaget

Undersökningen har tidigare finansierats via medel från fackdepartement och behöver ha en motsvarande finansiering även för kommande år.

Undersökningen om personalutbildning (The Continuing Vocational Training Survey, CVTS)

Undersökningen om personalutbildning (The Continuing Vocational Training Survey, CVTS) är en företagsundersökning som ingår i EU:s statistik om livslångt lärande. Undersökningen ingår inte i ramlagen för den sociala statistiken, men är EU-reglerad sedan 2005.

Undersökningen är intermittent och har tidigare finansierats via medel från Utbildningsdepartementet (utgiftsområde 16, anslag 4:4).

Undersökningen syftar till jämförbar statistisk information om fortbildning inom företag och omfattar följande ämnen:

- Personalutbildning, utbud och efterfrågan av kompetens, utbildningsbehov
- Personalutbildningens form, innehåll och volym
- Företagens egna utbildningsresurser och användningen av externa utbildningsleverantörer
- Kostnaden för fortbildning
- Inledande personalutbildning

SCB:s äskande för CVTS

SCB äskar en ökning av ramanslaget för *Undersökningen om personalutbildning (CVTS)* med 0,8 mnkr från 2020 för att kunna genomföra undersökningen vart femte år till en beräknad kostnad på ca. 4 mnkr. För att finansiera genomförandet av CVTS 2021 behövs tillfälliga medel på 0,9 mnkr årligen under åren 2020-2021.

Konsekvenser av utebliven finansiering via höjning av ramanslaget

Undersökningen har tidigare finansierats via medel från fackdepartement och behöver ha en motsvarande finansiering även för kommande år.

Genomförande av Census 2021

Enligt ett riksdagsbeslut år 1995 ska folk- och bostadsräkningar baseras på uppgifter från register. Det som framför allt möjliggjort registerbaserade hushålls- och boenderäkningar är det lägenhetsregister som byggts upp av Lantmäteriet och den folkbokföring på lägenhet som Skatteverket genomfört. Baserat på dessa registeruppgifter ansvarar SCB för att ta fram hushålls-, boende- och bostadsstatistik av god kvalitet utifrån de EU-reglerade kraven.

Som medlemsland i EU har Sverige skyldighet att genomföra en Census. Den första registerbaserade Census genomfördes 2011. Nästa Census ska avse 2021. Census är i nuläget inte klassad som officiell statistik.

Syftet med Census är att ge möjlighet till jämförelser mellan länder och regioner inom EU. Det ställer krav på att Censusedata tas fram i form av fördefinierade mångdimensionella tabeller, s.k. hyperkuber, som i sin tur är uppdelade på delkuber.

Det är stora förändringar i Census 2021 jämfört med Census 2011. Vissa definitioner av variabler och flertalet värdemängder har förändrats. Alla leveranser till Eurostat i form av s.k. hyperkuber inklusive delkuber har förändrats. För att klara detta behövs it-relaterad utveckling av produktionssystemen. Förändringarna innebär också en ny statistik-leverans av tretton variabler på km-rutor. Eurostat kommer dessutom att ge rekommendationer för röjandekontroller, vilket också kommer att innebära en förändring för SCB jämfört med 2011.

Huvudprojektet för Census 2021 löper under flera år med start hösten 2020 fram till senast den 31 mars 2024. 2019 till 2021 pågår förberedelser kring innehållsutveckling, utveckling av röjandemetod enligt EU-direktiv, löpande kvalitets- och metodarbete, förberedelser för statistikproduktion, förberedelser och inledande test- och granskningsarbete, löpande dokumentationsarbete samt förberedelser för redovisning av hyperkuber i Eurostats uttagsapplikation CensusHub.

Census 2011 och tidigare Folk- och bostadsräkningar har delvis finansierats genom tillfälliga medel till SCB. För att kunna genomföra en Census enligt de nya kraven beräknas kostnaden för hela Census-projektet (2019-2024) till ca. 13,8 mnkr. Från 2020 behövs en höjning av ramanslaget med 1,4 mnkr för att kunna finansiera kommande och framtida Census. För Census 2021 behöver SCB även tillfälliga medel om 1,4 mnkr per år under åren 2020-2024.

I den totala projektkostnaden på 13,8 mnkr ingår inte kostnader för evalvering av kvaliteten på folkbokföring på lägenhet och hushållsbildning. Om SCB beslutar att göra en evalvering tillkommer kostnader från 2021-2023. Den totala kostnaden för evalveringen uppskattas till ca. 7 mnkr.

SCB:s äskande för genomförande av Census 2021

För genomförandet av *Census 2021* har SCB behov av en ökning av ramanslaget med 1,4 mnkr från 2020 samt tillfälliga medel på 1,4 mnkr per år för åren 2020-2024.

Konsekvenser av utebliven finansiering

Census 2011 och tidigare Folk- och bostadsräkningar har delvis finansierats genom tillfälliga medel till SCB. Om SCB inte får tillkommande finansiering är omprioriteringar nödvändiga och det är i dagsläget för tidigt att uttala sig om vilka omprioriteringar som kan bli aktuella och vilka konsekvenser detta skulle kunna leda till.

Effekter på nationell statistik vid införande av Singel Market STATistics (SIMSTAT)

EU-kommissionens förslag till ny ramlagstiftning för den Europeiska företagsstatistiken, FRIBS (Framework Regulation Integrated Business Statistics), omfattar ett obligatoriskt utbyte av mikrodata för utförsel (export) för utrikeshandel med varor mellan medlemsländerna inom EU. Systemet kallas för SIMSTAT och innebär att Sverige ska kunna skicka och ta emot konfidentiella mikrodata till/från övriga medlemsländer via en hub hos Eurostat.

Kommissionen fattade beslut om förslaget till FRIBS under första kvartalet 2017. Förslaget har därefter skickats till Rådet och Parlamentet för beredning och beslut. Processen i Rådet har varit fördröjd men i december 2018 avslutades förhandlingarna i rådsarbetsgruppen och godkännande gavs för att påbörja förhandlingar med Parlamentet.

Om Rådet och Parlamentet fattar ett beslut i linje med Kommissionens förslag till FRIBS ska SIMSTAT implementeras under 2018–2020 för att tas i drift under 2021. Det innebär att utbyte av mikrodata mellan medlemsländerna blir tvingande från och med 2021 och att två nya variabler blir obligatoriska att samla in från exportföretagen. Mikrodata från andra medlemsländer kommer att möjliggöra systematiska asymmetristudier, vilket kan bidra till ökade kontroller av statistikens kvalitet samt möjliggöra fördjupad analys. Ursprungsland, en av två nya obligatoriska variabler, innebär ny information gällande utrikeshandel och kan förhoppningsvis möjliggöra analyser av utrikeshandeln som inte är möjliga idag. I ett nationellt perspektiv kan utökade möjligheter till analys av svensk utrikeshandel ge ett mervärde för statistikens användare. De positiva effekter som väntas uppstå i form av minskad uppgiftslämnarbörd för importföretagen kommer dock att ta tid att realisera.

Användarrådet för ekonomisk statistik förordar att insamlingen av importuppgifter fortsätter som idag tills en kontrollerad minskning av insamlingen kan ske med säkerställd kvalitet. Användarrådet avråder SCB från att helt sluta med insamlingen av import eftersom det skulle kunna leda till tidseriebrott, senarelagd publicering av statistiken samt ökade revideringar. Det skulle även bli svårare att verifiera importuppgifterna då kontakt inte kan tas direkt med det svenska importföretaget utan istället behöva gå via det medlemsland som har samlat in uppgifterna. Under en övergångsperiod behöver insamling av information om import från företag fortsätta som tidigare för att säkerställa tidserier och leveranser till Nationalräkenskaperna.

Mikrodatautbytet kommer att kräva mer resurser till följd av ökade produktionskostnader, förändringar av metoder och anpassningar av it-system. Kostnaderna för att införa SIMSTAT förväntas uppgå till minst de resurser SCB för närvarande har för att mäta importen till Sverige från övriga EU. Det innebär att SCB med nuvarande finansiering inte kan införa SIMSTAT och samtidigt fortsätta att samla in importstatistik.

SCB:s äskande för fortsatt insamling av importuppgifter

För att under en övergångsperiod kunna fortsätta samla in importuppgifter parallellt med införandet av SIMSTAT och för att kunna utvärdera användbarheten i mikrodatat från andra medlemsländer och kvaliteten i de nya variablerna har kostnaden beräknats till 3 mnkr per år för åren 2021-2023.

Konsekvenser av utebliven finansiering

Om SCB inte får tillkommande finansiering är omprioriteringar nödvändiga. Det är i dagsläget för tidigt att uttala sig om vilka omprioriteringar som kan bli aktuella och vilka konsekvenser detta skulle kunna leda till.

Behov av omprioriteringar under år 2020-2022

Nedan följer en beskrivning av SCB:s behov av omprioriteringar inom befintligt ramanslag för åren 2020-2022 för EU-anpassningar m.m. I bilaga Produktöversikt återfinns kompletterande beskrivningar.

EU:s ramlag för den sociala statistiken

EU-kommissionen lämnade under 2016 ett förslag till ramlag för den sociala statistiken. Förslaget bereds för närvarande i rådets arbetsgrupp för statistik (CWPS) och har beretts i parlamentet (juni 2017). Förslaget till reglering innebär att de enskilda lagstöden för undersökningarna på det socialstatistiska området ersätts av en sammanhållen ramlag.

Kommissionen föreslog 2016 att ramlagen ska träda ikraft 2019. I CWPS:s nuvarande utkast till förslag till ändringar anges åren 2020 alternativt 2021. Ett ikraftträdande av ramlagen beror på när förhandling mellan Kommissionen, Rådet och Parlamentet slutförs.

De sex undersökningar som berörs av införandet av den nya ramlagen avser uppgifter som i huvudsak samlas in från individer och hushåll. Administrativa register används där det är möjligt. Nuvarande uppgiftsinsamling sker med stöd av EU-förordningar för fem av de sex undersökningarna. SCB ansvarar för fyra av dessa; Arbetskraftsundersökningarna (AKU/LFS), Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC), Undersökningen om vuxnas deltagande i utbildning (AES) och Befolkningens IT-användning fd. IT bland individer (ICT-HH). Undersökningen European Health Interview Survey (EHIS) ansvarar Folkhälsomyndigheten för. Den sjätte undersökningen som SCB ansvarar för är Hushållsbudgetundersökningen (HUT/HBS) och den utförs i dagsläget på grundval av en informell överenskommelse (gentlemen's agreement).

Tidsanvändningsstudien (TA/TUS) kommer med stor sannolikhet inte att ingå i den kommande ramlagen. Undersökningen har hittills byggt på gentlemen's agreement och genomförts som ett särskilt regeringsuppdrag. Dialog med Socialdepartementet pågår om undersökningens genomförande.

För att uppnå målet med en förenkling, samordning och rationalisering av den sociala statistiken specificeras i ramlagen förutsättningar för undersökningarna. Förutsättningarna för de idag reglerade undersökningarna innebär förändringar som följer direkt av ramlagen eller i de genomförandeakter som ska antas i anslutning till eller efter ikraftträdandet av ramlagen. Förändringarna i undersökningarna avser bl.a.

- Population
- Periodicitet

- Precision
- Innehåll
- Genomförande (harmonisering av hur undersökningarna genomförs)
- Leveranstidpunkt

Förslaget innebär en reglering av Hushållens utgifter (HUT) som tidigare genomförts på grundval av en informell överenskommelse. När HUT ska genomföras fastställs i en rullande 8-årsplanering som kommer att framgå av en genomförandeakt. Ett pågående utvecklingsarbete av designen av undersökningen HUT finansieras inom SCB:s ramanslag.

Finansdepartementet är Sveriges representant i Rådets arbetsgrupp för statistik där Kommissionens förslag till reglering bearbetats för att lämna förslag till ändringar. Finansdepartementet och SCB har gemensamt drivit frågor för att minska risken för ökade kostnader.

Kostnadsökningar på grund av nya krav i ramlagen för AKU, ULF/SILC och Befolkningens IT-användning kommer att finansieras inom SCB:s ramanslag genom omprioriteringar och effektiviseringar.

Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

De förändrade förutsättningarna för AKU beräknas innebära en omställningskostnad under de närmaste åren på sammanlagt cirka 5 mnkr. Det avser förändringar för att anpassa undersökningen till kraven som följer av ramlagen. Den nivåhöjande och bestående fördyringen kommer även den att uppgå till cirka 5 mnkr årligen. De ökade kostnaderna kan täckas inom befintlig ram genom omprioriteringar och effektiviseringar.

Finansiering via EU-grants av obligatoriska, årliga ad hoc-undersökningar inom ramen för AKU, kommer att upphöra i samband med att ramlagen träder i kraft. De årliga ad hoc-undersökningarna kommer från ikraftträdandet av ramlagen att finansieras inom ramanslaget genom omprioriteringar.

Konsekvenser av omprioritering inom SCB

Konsekvensen av omprioriteringen innebär att delar av undersökningen, som inte är EU-reglerad, inte kommer att kunna genomföras. År 2018 genomfördes en grundlig variabelinventering som kan klargöra vilka delar av blanketten (frågor) som kan relateras till olika behov (Eurostat, svensk officiell statistik, leveranser etc.). Syftet är bl.a. att identifiera om det finns delar av blanketten, som efter samråd med huvudanvändare, kan minskas eller tas bort. Om ytterligare åtgärder behöver vidtas på kort sikt för att minska kostnaderna kvarstår i princip endast att minska urvalet.

Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC)

För ULF/SILC innebär förändringarna bl.a. en uppsnabbning genom förkortad insamlingsperiod, tidigare lagda leveranser samt ändringar i

innehåll. Förändringarna kan genomföras inom befintlig ram genom omprioriteringar och effektiviseringar.

Det finns ytterligare förslag från kommissionen avseende krav på en eventuell utökning av antalet undersökningspaneler, från fyra till sex, samt datum för leverans av administrativa data som är svåra att tillmötesgå utifrån de svenska registren. Huruvida dessa förslag kommer att beaktas i den kommande ramlagen är i nuläget oklart och därmed även vilka eventuellt ytterligare finansieringsbehov förslagen kommer att leda till.

Konsekvenser av omprioritering inom SCB

Kortsiktigt kan konsekvensen av omprioriteringen medföra ändringar i innehåll i undersökningens nationella del (ULF) som inte är reglerad. Det finns också en risk för att utrymmet för publicering och analys minskar.

Befolkningens IT-användning, tidigare IT bland individer (ICT-HH)

Undersökningen Befolkningens IT-användning har tidigare delfinansierats genom medel från Näringsdepartementet (utgiftsområde 22, anslag 2:4) och EU-grants. Möjligheten till grants kommer att upphöra i samband med att ramlagen träder ikraft. I ramlagen finns krav på precision vilket innebär att urvalet måste utökas. För att kunna genomföra undersökningen enligt kraven i ramlagen beräknas kostnaden till 3 mnkr per år från 2021. De ökade kostnaderna kan täckas inom befintlig ram genom omprioriteringar och effektiviseringar.

Konsekvenser av omprioritering inom SCB

Om SCB inte får tillkommande finansiering är omprioriteringar nödvändiga. Det är i dagsläget för tidigt att uttala sig om vilka omprioriteringar som kan bli aktuella och vilka konsekvenser detta skulle kunna leda till.

Agenda 2030

SCB har fått i uppdrag att samordna utvecklingen, produktionen och tillgängliggörandet av statistik för uppföljningen av Sveriges genomförande av Agenda 2030 under perioden 2019-2021. Uppdraget genomförs utan någon tillkommande finansiering och SCB kommer därmed endast genomföra åtaganden som det finns krav på. Vad gäller tillgängliggörande innebär det att statistiken som behövs för indikatorerna ska finnas tillgänglig, men SCB kommer inte arbeta med något samlat digitalt tillgängliggörande av indikatorerna.

Påverkan på företagens uppgiftslämnande

Det är endast ett av förslagen som direkt har påverkan på företagens uppgiftslämnande. Ett av huvudsyftena med SIMSTAT är att minska uppgiftslämnarbördan för företag. Under en övergångsperiod behöver dock insamlingen av importuppgifter fortsätta för att säkra kvaliteten i statistiken. För exportstatistiken kommer nya variabler att samlas in vilket innebär att uppgiftslämnarbördan kan komma att öka under en period innan de positiva effekterna av SIMSTAT realiseras.

Finansieringsöversikt

Intäktsutvecklingen är beräknad i 2019 års pris- och lönenivå.

Anslag 1:9 ap.1 SCB:s ramanslag

Ingående överföringsbelopp är 12 790 tkr. Prognosen för 2019 utgår från förbrukning av tilldelade medel enligt regleringsbrevet för år 2019 samt nettoutnyttjande av anslagssparande och är i enlighet med SCB:s ekonomiska plan för året. Den ekonomiska planen innehåller bl.a. nyttjande och sparande av anslag avseende intermittenta undersökningar främst sparande avseende Boendeutgiftsundersökningen och nyttjande av Gödselmedelsundersökningen. SCB utnyttjar även anslagssparande för tillfälliga utvecklingsinsatser. Mer detaljerad beskrivning av verksamhets-innehållet inom anslagsverksamheten har lämnats i SCB:s arbetsplan för 2019. Prognoserna för 2019-2022 utgår från tilldelade medel enligt BP 2018/19:1 och uppgift i Hermes samt beaktande av tidsförskjutningar och intermittenta undersökningar m.m. genom nettoutnyttjande av anslagssparande. (Se närmare beskrivning under avsnitt Ackumulerad anslagsbehållning/anslagskredit.)

Anslag 4:7 ap. 9 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. från Socialdepartementet

Beloppet för 2019 utgår från förbrukning av tilldelade medel. Prognoserna för 2020-2022 utgår från tilldelade medel enligt nivån för 2019.

Anslag 5:2 ap. 3 Insatser för att förverkliga konventionen om barnets rättigheter i Sverige, Barnstatistik från Socialdepartementet

Beloppet för 2019 utgår från förbrukning av tilldelade medel. Prognoserna för 2020-2022 utgår från tilldelade medel enligt nivån för 2019.

Anslag 4:4 ap. 1 Utvecklingsarbete m.m. inom områdena utbildning och forskning från Utbildningsdepartementet

Beloppet för 2019 utgår från förbrukning av tilldelade medel. Prognoserna för 2020-2022 utgår från tilldelade medel enligt nivån för 2019.

Anslag 13:5 ap. 4 Statistik om det civila samhället från Kulturdepartementet

Beloppet för 2019 utgår från förbrukning av tilldelade medel. Prognoserna för 2020-2022 utgår från tilldelade medel enligt nivån för 2019.

Anslag 2.4 ap. 2 Informationsteknik från Näringsdepartementet

Beloppet för 2019 utgår från förbrukning av tilldelade medel. Prognoserna för 2020-2022 utgår från tilldelade medel enligt nivån för 2019.

Avgifter och bidrag samt övriga inkomster som disponeras

Uppdragsverksamhetens intäkter beräknas successivt minska under perioden. Intäkterna var ca 509 mnkr 2018 och beräknas öka till ca 541 mnkr 2019 och därefter ligga på en nivå om ca 508 mnkr år 2020 och 494 mnkr 2021 samt 499 mnkr 2022. Övriga inkomster som disponeras beräknas under perioden att vara ca 6 mnkr per år.

Finansieringsöversikt, tkr

	2018 utfall	2019 beräknat	2020 beräknat	2021 beräknat	2022 beräknat
Anslag					
varav	573 798	590 214	590 214	590 214	590 214
Utgiftsområde 2:					
Anslag 1:9					
Statistiska centralbyrån, anslagspost 1					
– enligt gällande beslut	551 343	567 759	567 759	567 759	567 759
– SCB:s förslag till utökningar och förbättringar			28 450	29 650	28 750
Summa	551 343	567 759	596 209	597 409	596 509
Utgiftsområde 9:					
Anslag 4:7					
Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m., anslagspost 9	4 575	4 575	4 575	4 575	4 575
Anslag 5:2					
Insatser för att förverkliga konventionen om barnets rättigheter i Sverige, Barnstatistik, anslagspost 3	500	500	500	500	500
Utgiftsområde 16:					
Anslag 4:4					
Utvecklingsarbete m.m. inom områdena utbildning och forskning, anslagspost 1	11 690	11 690	11 690	11 690	11 690
Utgiftsområde 17:					
Anslag 13:5					
Statistik om det civila samhället, anslagspost 4	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Utgiftsområde 22:					
Anslag 2:4					
Informationsteknik, anslagspost 2	4 190	4 190	4 190	4 190	4 190
Avgifter och bidrag som disponeras¹	509 457	541 000	508 000	494 000	499 000
varav					
Staten uppdragsgivare	351 788	354 000	321 000	307 000	312 000
Övriga uppdragsgivare	96 193	97 000	97 000	97 000	97 000
Tjänsteexport	61 476	90 000	90 000	90 000	90 000
Övriga inkomster som disponeras	12 685	6 000	6 000	6 000	6 000
Summa	1 095 940	1 137 214	1 104 214	1 090 214	1 095 214
Summa inkl. SCB:s förslag till utökningar och förbättringar			1 132 664	1 119 864	1 123 964

¹ Enligt indelning av den avgiftsfinansierade verksamheten i SCB:s regleringsbrev för 2019.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Enligt SCB:s regleringsbrev för 2019 är indelningen av den avgiftsfinansierade verksamheten Staten uppdragsgivare, Övriga uppdragsgivare och Tjänsteexport.

Uppdragsverksamhetens intäkter beräknas successivt minska under perioden. Intäkterna var ca 509 mnkr 2018 och beräknas öka till ca 541 mnkr 2019 och därefter minska till ca 508 mnkr. För år 2021 och 2022 beräknas nivån vara ca 494 mnkr respektive ca 499 mnkr.

Förändringarna inom Staten uppdragsgivare beror på intermittenta variationer inom officiell statistik och en nedgång av volymen bland annat till följd av att större uppdrag till Riksbanken successivt minskar i omfattning under perioden, samt att vissa större uppdrag av tillfällig karaktär inte beräknas återkomma under perioden. I finansieringsöversikten ingår intäkter avseende företagsregistret enligt nuvarande finansieringsmodell. För Övriga uppdragsgivare beräknas nivån vara ca 97 mnkr per år under perioden. För Tjänsteexporten beräknas en volymökning till 2019 till följd av nya projekt och beräknas ligga kvar på samma nivå under perioden.

Ackumulerade underskott/överskott fördelade på område enligt avgiftstabellen i regleringsbrevet för 2019 framgår av tabellen nedan. Vid utgången av 2018 finns ett ackumulerat underskott om -20,4 mnkr avseende Staten uppdragsgivare och det ackumulerade uppdragsöverskottet avseende Övriga uppdragsgivare uppgick till 43,4 mnkr, samt ett ackumulerat överskott avseende Tjänsteexporten om 1,2 mnkr.

SCB har upprättat en åtgärdsplan för att minska obalanserna och få långsiktig balans inom uppdragsverksamhetens olika delar. SCB:s bedömning är att balans inom den avgiftsfinansierade verksamhetens olika delar kommer att kunna uppnås inom en 5-årsperiod.

För område Staten uppdragsgivare innebär åtgärdsplanen årliga överskott för att minska underskottet inom området. För 2019 och framåt beräknas underskottet kunna minskas med ca 4 mnkr per år, vilket innebär att området skulle vara i balans vid utgången av 2023. Utgående ackumulerat underskott vid 2022 beräknas vara -4,4 mnkr.

För område Övriga uppdragsgivare innebär åtgärdsplanen årliga nyttjande för att minska överskottet inom området. För år 2019 beräknas 6 mnkr nyttjas för fortsatta satsningar inom övriga uppdrag och för 2020 och framåt beräknas ca 7 mnkr nyttjas per år. Utgående ackumulerat överskott vid 2022 beräknas vara 16,4 mnkr och området skulle vara i balans vid utgången av 2024.

Totala utgående balanser vid utgången av 2022 beräknas till ca 12,4 mnkr inkl. Tjänsteexporten, vilket motsvarar 2,5 procent av SCB:s totala intäkter av avgiftsfinansierad verksamhet. För att inte avgifts-verksamheten totalt sett ska visa underskott behöver SCB ha en viss marginal i form av ett mindre överskott för att kunna hantera risker och behov av särskilda insatser i verksamheten.

Avgiftsfinansierad verksamhet, mnkr

		2018 utfall	2019 prognos	2020 beräknat	2021 beräknat	2022 beräknat
Staten uppdragsgivare	Tidigare års över-/underskott	- 27,3	- 20,4	- 16,4	- 12,4	- 8,4
	Intäkter	351,8	354,0	321,0	307,0	312,0
	Kostnader	344,9	350,0	317,0	303,0	308,0
	Utfall	6,9	4,0	4,0	4,0	4,0
	Ackumulerat över-/underskott	- 20,4	- 16,4	- 12,4	- 8,4	- 4,4
Övriga uppdragsgivare	Tidigare års över-/underskott	42,4	43,4	37,4	30,4	23,4
	Intäkter	96,2	97,0	97,0	97,0	97,0
	Kostnader	95,2	103,0	104,0	104,0	104,0
	Utfall	1,0	- 6,0	- 7,0	- 7,0	- 7,0
	Ackumulerat över-/underskott	43,4	37,4	30,4	23,4	16,4
Tjänsteexport	Tidigare års över-/underskott	3,0	1,2	1,0	0,8	0,6
	Intäkter	61,5	90,0	90,0	90,0	90,0
	Kostnader	63,3	90,2	90,2	90,2	90,2
	Utfall	- 1,8	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2
	Ackumulerat över-/underskott	1,2	1,0	0,8	0,6	0,4
Totalt	Intäkter	509,5	541,0	508,0	494,0	499,0
	Kostnader	503,4	543,2	511,2	497,2	502,2
	Resultat för avgiftsfinansierad verksamhet	6,1	- 2,2	- 3,2	- 3,2	- 3,2
	Totalt ackumulerat över-/underskott	24,2	22,0	18,8	15,6	12,4

Akkumulerad anslagsbehållning/ anslagskredit

Vid utgången av 2018 finns ett anslagssparande på SCB:s ramanslag om 12,8 mnkr. I SCB:s anslag ingår medel motsvarande en årlig genomsnittskostnad för undersökningar med intermittenta variationer. Det innebär att medel måste balanseras mellan budgetåren. Med gällande regelverk räknas dock dessa besparingar som en del av myndighetens totala anslagssparande och om anslagssparandet överstiger 3 procent dras överskjutande del in.

De största variationerna avser Valdeltagandeundersökningen, undersökningen av Hushållens utgifter och Boendeutgiftsundersökningen vilket påverkar förbrukningen mellan åren. Utöver de intermittenta undersökningarna kan vissa tidsmässiga förskjutningar förekomma i form av förseningar i produktionen. För samtliga anslagsposter finns det därför ett behov av att kunna använda anslagssparande för inhämtning av eventuella tidsmässiga förskjutningar i produktionen.

Vid utgången av 2018 värderades balanserna för intermittenta variationer och tidsmässiga förskjutningar till sammanlagt ca 22,9 mnkr. Ytterligare medel om ca 4,8 mnkr kommer att tidsförskjutas under 2019. Medel kommer att nyttjas kommande år för bl.a. Hushållens utgifter, Boendeutgiftsundersökningen och Gödselmedelsundersökningen samt Valdeltagandeundersökningen.

Med de utvecklingsinsatser och aktiveringar av egenutvecklade anläggningstillgångar som sker kommer SCB att behöva spara mer medel mellan åren för att kunna täcka kommande års ökade avskrivningskostnader.

SCB kan komma att behöva disponera ett anslagssparande om 3 procent utöver det som behöver sparas för intermittenta undersökningar. På motsvarande sätt behöver intermittenta undersökningar beaktas vid myndighetens anmälan av behov av anslagskredit. Beroende på nivån i fortsatta utvecklingsinsatser i förhållande till avskrivningskostnader kan även kreditutrymmet behöva ökas.

SCB får för 2019 disponera en ackumulerad anslagsbehållning om 3 procent och har tilldelats en anslagskredit om 3 procent av ramanslaget 1:9 om 17,0 mnkr. SCB föreslår att den ackumulerade anslagsbehållningen och anslagskreditens storlek hålls oförändrade för 2020 (3 procent av ramanslaget), med nuvarande plan för periodicitet för intermittenta undersökningar och beräknad nettoeffekt av aktiveringar av utvecklingsinsatser.

Anläggningstillgångar

SCB:s investeringar i anläggningstillgångar avser främst it-utrustning samt immateriella tillgångar som avser egenutvecklade it-system och inköp av programvaror. SCB har tecknat nytt hyresavtal i Stockholm fr.o.m. augusti 2020 vilket innebär ett utökat behov av materiella investeringar.

I tabellen nedan anges SCB:s totala investeringsbehov i anläggningstillgångar.

Totalt investeringsbehov i anläggningstillgångar, tkr

	2018 utfall	2019 prognos	2020 beräknat	2021 beräknat	2022 beräknat	2023 beräknat
Immateriella investeringar						
Datasystem, rättigheter m.m.	17 215	16 100	18 000	20 000	20 000	20 000
Materiella investeringar						
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	3 949	10 161	62 266	20 166	11 800	25 000
Byggnader, mark och annan fast egendom						
Övriga verksamhetsinvesteringar						
Summa verksamhetsinvesteringar	21 164	26 261	80 266	40 166	31 800	45 000
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap.1 § kapitalförsörjningsförordningen)	21 164	26 261	80 266	40 166	31 800	45 000
Summa finansiering	21 164	26 261	80 266	40 166	31 800	45 000

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar

Under 2018 har det gjorts materiella investeringar inom it-området samt i immateriella anläggningstillgångar i form av egenutvecklade it-system. Även för 2019 och framåt beräknas det vara aktuellt med ytterligare aktiveringar av utvecklingskostnader och andra immateriella investeringar till följd av viktiga utvecklingsinsatser inom verksamheten.

Låneramen för 2019 uppgår enligt regleringsbrevet till 140 mnkr.

SCB har tecknat nytt hyresavtal i Stockholm fr.o.m. augusti 2020 vilket innebär ett utökat behov av materiella investeringar. SCB föreslår därför att låneramen höjs till 150 mnkr för 2020 och framåt för att möjliggöra en effektiv investeringsplanering.

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar, tkr

	2018 utfall	2019 prognos	2020 beräknat	2021 beräknat	2022 beräknat	2023 beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret	121 590	110 196	106 995	149 949	146 597	132 638
Nyupplåning (+)	21 355	27 480	80 266	40 166	31 800	45 000
Amorteringar (-)	-32 749	- 30 681	- 37 311	- 43 519	- 45 759	- 45 000
UB lån i Riksgäldskontoret	110 196	106 995	149 949	146 597	132 638	132 638
Beslutad/föreslagen låneram	140 000	140 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Ränteutgifter	- 601	- 273	321	1 112	1 745	1 990
Finansiering av räntor och avskrivningar						
Utgiftsområde 02 anslag 01 009 ap. 1	19 077	17 333	21 450	25 440	27 077	26 784
Övrig finansiering	13 071	13 076	16 182	19 191	20 427	20 206

Utgående låneskuld hos Riksgäldskontoret per 31 december 2018 uppgick till 110 196 tkr. De investeringar och avskrivningar som skett per december efter låneregleringen är inte medräknade i tabellen för utfall 2018. Anläggningstillgångarnas bokförda värde per den 31 december uppgick till 111 415 tkr.

Ränteantagandena är baserade på Riksbankens prognos för reporäntan.

Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

SCB:s kredit på räntekontot i Riksgäldskontoret uppgår till 51 mnkr 2019. SCB föreslår inte någon ändring vad gäller kreditutrymmet under treårsperioden.

Bilaga – Produktöversikt

Det allmänna företagsregistret

Användare: Den ekonomiska statistiken nationellt (ex. Nationalräkenskaperna) och inom Eurostat. Företag, myndigheter, kommuner och allmänheten är också användare av registret.

Periodicitet: Löpande.

EU-reglering: Det allmänna företagsregistret regleras via förordningen om det allmänna företagsregistret (Förordningen SFS nr: 1984:692). Det statistiska företagsregistret regleras enligt EEG 696/1993 – Statistical Units, EG 177/2008 – Business Register, EU 1097/2010 – Exchange of confidential micro data och Framework regulation integrating business statistics (FRIBS).

Påverkan på uppgiftslämnarna: Ingen påverkan på uppgiftslämnandet.

EU:s ramlag för den sociala statistiken

För samtliga undersökningar som berörs av EU:s ramlag för den sociala statistiken gäller följande EU-reglering och påverkan på uppgiftslämnarna:

EU-reglering: Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a common framework for European statistics relating to persons and households, based on data at individual level collected from samples. Förordningen träder troligen i kraft 2020 eller 2021.

Påverkan på uppgiftslämnarna: Undersökningarna baseras i huvudsak på direktinsamlade uppgifter från individer och påverkan på uppgiftslämnarna sker genom en utökning av urvalsstorlek och utökningar av innehållet i undersökningarna.

Nedan redovisas användare och periodicitet för de undersökningar som omfattas av ramlagen.

Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

Användare: Bland de viktigaste användarna finns Sveriges riksdag och regering (Arbetsmarknads-, Närings- och Finansdepartementen), Konjunkturinstitutet, Riksbanken, Arbetsförmedlingen samt arbetsmarknadens organisationer.

AKU används även vid SCB i arbetet med Nationalräkenskaperna samt vid arbetskraftsanalyser och prognoser.

Periodicitet: Månatlig.

Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC)

Användare: Statistiken utgör underlag för bland annat planering och utvärdering av offentlig verksamhet, samhällsdebatt och forskning. Genom åren har exempelvis Boverket, Naturvårdsverket och Myndigheten för delaktighet använt sig av statistiken från ULF.

SILC används i första hand av forskare från olika europeiska länder.

Periodicitet: Årlig.

Befolkningens IT-användning fd. IT bland individer (ICT-HH)

Användare: Huvudanvändare är Eurostat, Näringsdepartementet, Post- och telestyrelsen samt Stiftelsen för Internetinfrastruktur (.se). Dessa nyttjar statistiken för att exempelvis följa upp utvecklingen inom it-området och för att kunna fatta väl avvägda beslut. Även media, branschorganisationer, enskilda företag och allmänheten är användare av statistiken.

Periodicitet: Årlig.

Undersökningen om vuxnas deltagande i utbildning (AES)

Användare: De viktigaste användarna är Eurostat, Utbildningsdepartementet, Universitetskanslersämbetet och Skolverket.

Periodicitet: Intermittent vart sjätte år.

Hushållens utgifter (HUT)

Användare: HUT används av Finansdepartementet, Konsumentverket, Livsmedelsverket. Inom SCB används HUT i Nationalräkenskaperna och Konsumentprisindex. HUT används för uppföljning av konsumtion, utvärderingar av beräkningar av skäliga levnadskostnader etc.

Periodicitet: Intermittent vart femte år.

Tidsanvändningsundersökningen (TA)

Användare: Tidsanvändningsdata används för analyser inom många olika forskningsområden där forskning kring jämställdhet mellan kvinnor och män är det största området. Därför är universitet och högskolor stora användare av statistiken men även media, myndigheter och andra organisationer använder statistiken. Undersökningen är också en del av SCB:s jämställdhetsstatistik.

Periodicitet: Hittills intermittent vart tionde år. Dialog med Socialdepartementet pågår om undersökningens genomförande.

Personalutbildning, The Continuing Vocational Training Survey (CVTS)

Användare: De viktigaste användarna är EU-kommissionen och Utbildningsdepartementet.

Periodicitet: Intermittent vart femte år.

EU-reglering: Europaparlamentets och Rådets förordning (EC) 1552/2005. Kommissionens förordning (EC) 198/2006.

Påverkan på uppgiftslämnarna: Ingen utökning av tidigare genomför insamling.

Census 2021

Användare: Det är främst medlemsländerna och EU-kommissionen som använder Censusdata. Resultatet, som består av hyperkuber, är tillgängligt via Eurostats webbplats.

Periodicitet: Den senaste traditionella folk- och bostadsräkningen genomfördes 1990. Den första registerbaserade Census genomfördes 2011. Nästa Census avser 2021.

EU-reglering: Regulation (EC) 763/2008 (Rådsförordning), Commission implementing regulation (EU) 2017/543 (Innehåll), Commission implementing regulation (EU) 2017/881 (Kvalitet), Commission regulation (EU) 2017/712 (Kuber). Commission Implementing Regulation (EU) 2018/1799. Förordning som reglerar insamling av statistik per km-ruta är inte antagen än.

Påverkan på uppgiftslämnarna: Eftersom statistiken framställs helt från register förekommer inte någon direkt uppgiftsinsamling från allmänheten och därmed minimeras uppgiftslämnarbördan.

Effekter på nationell statistik vid införande av Single Market STATistics (SIMSTAT)

Användare: Nationellt är Nationalräkenskaperna en av de viktigaste användarna av statistiken. Allmänt finns en stor efterfrågan av statistiken från bedömare av ekonomisk utveckling på nationell nivå. För EU-kommissionen utgör statistiken ett viktigt underlag för att bedöma den inre marknadens funktionssätt och utveckling. I studier av effekter till följd av en globaliserad ekonomi utgör statistiken en viktig källa.

Periodicitet: Månatlig.

EU-reglering: För närvarande regleras både insamling av import- och exportuppgifter inom EU. I framtiden kommer både Intrastat och Extrastat att regleras inom den nya ramlagstiftningen FRIBS.

Påverkan på uppgiftslämnare: Ett av huvudsyftena med SIMSTAT har varit att minska uppgiftslämnarbördan för företag. Kommissionen har uppskattat att uppgiftslämnarbördan för företag med handel av varor inom EU skulle kunna halveras. Den slutsatsen har kritiserats av medlemsländerna för att vara allt för optimistisk. Osäkerheten beror bland annat på att länderna inte kommer vara tvingade att använda den delade informationen avseende export för att ersätta insamling av importuppgifter. Sannolikt kommer uppgiftslämnarbördan inte att minska på kort sikt.

För att exportstatistiken ska uppfylla kraven för SIMSTAT ska två nya variabler, ursprungsland och partneridentitet, lämnas av uppgiftslämnarna. Det innebär att uppgiftslämnarbördan kommer öka för exportföretagen.

Det finns en risk att uppgiftslämnarna uppfattar det negativt att deras rapporterade mikrodata delas med andra medlemsländer. Ett minskat förtroende kan påverka kvaliteten på utrikeshandelsstatistiken negativt.

Bilden av Sverige

I Sverige finns cirka 4 800 kilometer kuststräcka om också havsöarna inräknas. 14 procent av befolkningen bor inom en kilometer från havet.

51%

av befolkningen bor inom en mil från kustlinjen.